

**IULIANA PREDUȚ
CONSTANTINESCĂ**

Speranțe încătuse

FUNDAȚIA ACADEMIA CIVICĂ

Carte editată de Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului din cadrul Memorialului Sighet

Îi mulțumim dlui Grigore Constantinescu pentru că încă din 2010 ne-a pus la dispoziție memoriile scrise de sora sa, doamna Iuliana Preduț Constantinescu, apărute în volumul *Speranțe încătușate*, pentru a fi postate pe site-ul nostru www.memorialsighet.ro

Text: ©Copyright 2020 Fundația Academia Civică

Imagini: ©Copyright 2020 Arhiva fotografică a familiei Preduț

Ediție pe hârtie: 1999, 2000, Pitești

Tehnoredactare și format PDF: Ana Damian.

Toate drepturile rezervate Fundației Academia Civică pentru ediția digitală.

© 2020 Fundația Academia Civică pentru versiunea.pdf Acrobat Reader

Este permisă descărcarea liberă, cu titlu personal, a volumului în acest format. Distribuirea gratuită a cărții prin intermediul altor situri, modificarea sau comercializarea acestei versiuni fără acordul prealabil, în scris, al *Fundației Academia Civică* sunt interzise și se pedepsesc conform legii privind drepturile de autor și drepturile conexe, în vigoare.

Fundația Academia Civică: www.memorialsighet.ro

IULIANA PREDUȚ, CONSTANTINESCU

SPERANȚE ÎNCĂTUȘATE

2020

CUPRINS

Flori cu petalele smulse brutal.....	7
Ofranda jertfirii întru credință	8
Îmbrățișarea ierbii uitate	10
Destine frânte	12
Libertatea – un licăr de lumină în beznă.....	14
Speranța trebuie să învingă suferința!	20
Ești plină de curaj, fetițo!	23
O rugă a speranței.....	29
Cinste ție!	31
Cumplita boală a Jilavei	37
„Grija” față de aproapele	41
Tributul de suferință al neamului meu	46
„Vinovăția a fost cert stabilită”	48
Stea polară: credința!	49
În loc de POSTFAȚĂ.....	50
Nota Biografică.....	51

Memoriei părinților mei...

Aducerile aminte – încărcate de bucurie sau de adâncă tristețe – sunt ca și florile câmpurilor. Unele au strălucirea și frumusețea pe care gândirea omenească nu le poate cuprinde; altele au discreția, gingășia și parfumul de care, parcă, nu te poți atinge. Unele cresc puternice sub razele binefăcătoare ale soarelui, sfidând și umilind în același timp; altele se furișează la umbra lor și, când le descoperi, misterul acestora pare de neînțeles...

Dacă le rupi, se întristează, se ofilesc și mor... Dacă sunt lăsate în voia lor, strălucesc, înmiresmează văzduhul, desfată privirile, se scutură și renasc din propria lor sămânță, mult mai multe și la fel de frumoase.

Viața noastră este aidoma florilor câmpurilor... Și ele, ca și noi, sunt sortite să trăiască în locuri diferite – la umbră sau la lumină – cu deosebirea că noi ne putem mișca, ne ajutăm adesea sau ne îngropăm unii pe alții, ne iubim sau ne urâm, ne admirăm uneori sau ne disprețuim.

Când ești copil, ai strălucirea, frumusețea, nevinovăția și gingășia florilor.

...Noi, oamenii, purtăm aceste daruri divine până la moarte, dacă știm să le păstrăm, ca pe niște nestemate, în inimă și în viața de toate zilele, oriunde ne-am afla... Fiindcă, fără să ne dăm seama, ele ne înfrumusețează atât trupul, cât și sufletul nostru... Sunt o nedeazămințită carte de vizită, care ne însoțește oriunde mergem pe pământ și în veșnicie...

FLORI CU PETALELE SMULSE BRUTAL

Îmi amintesc de o tânără – o adolescentă firavă, de 17 ani, care a fost arestată și ținută un an de zile la Securitate, pentru ca, după aceea, s-o condamne la 12 ani muncă silnică și 5 ani degradare civică – la fel ca și pe mine. Se numea, așa de frumos, Elisabeta Crâng... Noi, deținutele, îi spuneam: Beti... Era atât de curată și de gingașă, atât de pură și de cuminte, încât credeai că e un înger coborât printre noi.

Uneori, când aveam de lucru la coșercărie, se așeza într-un colț, își lua materialul lemnos, pe care-l împleteam cu fire groase de nylon, își făcea discret o sfântă cruce, se apuca de lucru și nu vorbea cu nimeni, decât numai cu bunul Dumnezeu...

Fața i se lumina, iar părul ei blond, împletit într-o coadă bogată, părea o coroniță de aur pe capul frumos pieptănat. Când ne înapoiam seara în celulă, se îndrepta tăcută spre patul ei de suferință, aproape de tineta (butoiul în care ne făceam necesitățile) și, până când sosea terciul de seară – de obicei, o zeamă lungă de arpacaș – lăsa impresia că ascultă pe Cineva de departe... Stătea în picioare, cu capul rezemat de fierul patului, fața i se lumina, iar ochii ei mari și pătrunzători spărgeau, parcă, zidurile reci, iradiind doar pace și liniște. Părea un crin alb înflorit în toată splendoarea lui în noaptea adâncă a temniței.

Un alt chip de neuitat a fost Nena Boilă.

Modestă, deși extrem de cultă, era mereu transpusă într-o altă lume, încât, uneori, când o strigai, tresărea din meditația sa, scuzându-se că n-a răspuns imediat la apelul nostru... O asemănam cu o crizantemă, care, chiar dacă se ofilește, își păstrează nealterată culoarea...

Flori, flori și, iar, flori!...

Speranțe încâtușate în bezna temnițelor unui regim de exterminare a valorilor umane!...

Simțeam, deseori, în celulă, o nevoie aproape bolnăvicioasă de aceste suave minuni de care toate fuseserăm private în detenție!...

OFRANDA JERTFIRII ÎNTRU CREDINȚĂ

Precum un busuioc înalt, plin de miresme și de sfințenie era sora Vianeea, o călugăriță greco-catolică. Cu greu, reușeam s-o găesc, cu toate că trăiam zilnic în aceeași celulă rece, întunecoasă și tristă, în care culoarea gri predomina atât în hainele vărgate, în păturile rupte și vechi, în cimentul de pe jos și de pe pereții încețoșați de vreme, unde, parcă, nici pânza de păianjen nu se prindea...

N-o interesa nimic din ceea ce-i lumesc și trecător. Își făcea programul impus alături de „turma suferindă” și, cum prindea un loc de mișcare printre paturile suprapuse până spre tavan, se plimba cu mâinile duse la spate, cu ochii întredeschiși, cu capul aplecat spre dreapta, încât ne părea o sfioasă muceniță rătăcită printre noi...

Sergentele care ne păzeau priveau pe vizetă, suspectând toate mișcările din celulă...

Se întâmpla zilnic, la anumite ore, după ce înghițeam cu greu din „rația supraviețuirii”, să se facă liniște, în sensul că zumzetul șoaptelor dintre noi lăsa locul unei tăceri apăsătoare, când fiecare se retrăgea pe marginea patului său, căci așa eram obligate să stăm de la ora 5 – ora deșteptării – până la ora stingerii... Atunci, retrăiam amintirile noastre tulburător de vii de dinaintea clipelor negre ale arestării...

În acele momente triste, măicuța Vianeea se plimba... Înaltă, cu fața veșnic senină, purta niște bocanci imenși de care făcea mereu haz, pentru că îi erau prea mari, dar dădea întotdeauna slavă lui Dumnezeu că-i avea încă buni!...

În tăcerea de mormânt a celulei, se auzea, deseori, vizeta, pe care o deschidea cu un zgomot infernal „doamna majoră” – cum eram obligate să i ne adresăm – înjurând-o birjărește pe măicuță și batjocorind-o că doarme în picioare ca un biet animal...

Oricât încerca maica Vianeea să-i explice că nu se poate dormi atunci când te miști dintr-un capăt la celălalt al celulei, „majora” își vărsa veninul și o pedepsea să stea în picioare nemișcată până ce se dădea stingerea sau să spele atât WC-urile cât și coridoarele care erau

nesfârșit de lungi...

După ce simțeam că gardiana s-a îndepărtat, deoarece o auzeam țipând în alte celule, încercam s-o consolez, dar măicuța Vianeea mă dezarma înainte de a rosti un gând cald de îmbărbătare, mărturisindu-mi senină că dă slavă lui Dumnezeu că i-a prilejuit să depună la picioarele Mântuitorului ofranda jertfirii ei întru credință...

Pe măicuța Sofia, o asemuam cu o lăcrămioară cu parfum discret... Îi ziceam „măicuța Vrăbiuța”... Fusese arestată în același lot cu maica Vianeea. Era mică de statură și era veșnic înghețată de frigul din celulă, pe care nu-l blestema niciodată, socotindu-l doar un ceasornic deșteptător la vremea sfântă a rugăciunii...

Mă simțea ori de câte ori tristețea îmi apăsa sufletul și, luându-mă ușor de mână, mă chema pe marginea patului său, șoptindu-mi cuvinte de mângâiere cu o voce tremurândă și privindu-mă cu ochii săi adânci, mereu înlăcrimați...

ÎMBRĂȚIȘAREA IERBII UITATE

Îmi stăruie în minte o scenă din multele pe care le-am trăit în cei șase ani prin închisorile comuniste de la: Pitești, Văcărești, Jilava, Miercurea Ciuc, Arad-Roșiori, Arad-Gai, Oradea sau în temutele temnițe ale Securității din: Constanța, București (Uranus) și Pitești...

Plecam într-un lot de peste 50 de deținuți politici de la închisoarea din Miercurea Ciuc.

După un drum chinuitor de câteva zile și nopți într-un autotren închis, unde credeam că nu vom mai putea vedea niciodată lumina zilei, ne-am oprit la Arad-Roșiori, într-o imensă clădire cu ferestre mari și luminoase, dar și cu o curte mare, plină de verdețură.

După anii pătimiți sub pământ la Jilava sau în fortăreața de la Miercurea Ciuc, unde era smuls și firul de iarbă crescut printre pietre, închisoarea de la Arad mi s-a părut un mic paradis...

Iar, atunci, când ne-au încuiat fără zăvoare și fără lacăte, numai cu o singură cheie, am simțit un gen de „libertate”, poate chiar de siguranță, pe care niciodată n-am avut-o din plin în detenție...

Deodată, ușa celei s-a deschis și o „doamnă majoră” ne-a poruncit pe un ton cumva mai omenesc să ieșim la aer.

Nu ne venea să credem că e adevărat ce ne spune, încât cu multă greutate ne-am înclinat spre ușă. Ne-au dus într-o curte largă, în care iarba răsărise atât de frumos și era de un verde crud, încât n-aveam curaj nici să o călcăm...

Ne-am trezit trântindu-ne pe iarbă, ca într-o îmbrățișare de mult uitată... Unele plângeam, altele își îmbătau privirile în splendoarea primăverii, iar câteva culegeau cu sete troscotul din grădina înverzită. O sergentă răutăcioasă a spart, însă, tăcerea acestei bucurii surde, ordonând înclinarea. Ne-a obraznicit că am încălcat regulamentul și ne-a încuiat într-o cameră imensă, în care pătrundeau doar câteva din razele soarelui ce se stingeau spre apus.

Când am plecat de la Închisoarea Miercurea Ciuc, ni s-a dat fiecareia dintre noi hrană rece:

o felie de pâine neagră, o bucată de șuncă râncedă și foarte sărată și o bucătică de marmeladă. Pe toate, trebuia să le drămuim în așa fel, încât să ne ajungă și în ziua în care vom sosi la Arad-Roșiori.

Ne-am strâns în grupuri mici, ca să nu avem necazuri și ne-am desfăcut merindele care mai rămăseseră în bocceluțele noastre. Ce bucurie imensă ne-a făcut atunci maica Vianeea, scoțând, din mâneca zeghii, un pumn de troscot pe care l-a împărțit la fiecare...

Niciodată, n-am mâncat cu atâta poftă hrana oferită de măicuță, deși știam că doar porcii o înghițeau cu plăcere... Maica Vianeea ne-a îmbiat atunci, spunându-ne că este foarte gustoasă și că troscotul era, pentru noi, mai mult decât un „rezervor” nebănuț de vitamine, o speranță de viață... Din păcate, altă dată, n-am mai avut parte, în detenție, de asemenea hrană miraculoasă...

DESTINE FRÂNTE

La Miercurea Ciuc, am întâlnit-o, în celula de tranzit, pe doamna Mihalache... Era tare suferindă, pentru că avea o rană deschisă la un picior, care supura continuu. Stătea tot timpul ținută în pat și, deseori, făcea incursiuni în istoria țărâniștilor, relevând meritele lor incontestabile în istoria României, cu un evident sentiment de mândrie...

Simțeau, în vocea-i tremurândă, dorul de soțul ei închis și el în temnițele comuniste...

În aceeași închisoare, am stat câteva zile cu doamna Arlette Coposu – o „floare a reginei” de pe plaiurile moldave. Mi-a reținut atenția prin aerul demn, prin privirea inteligentă, încă din clipa când am intrat în celulă...

M-a întâmpinat cu un zâmbet cald, m-a mângâiat pe părul strâns în cozi și, după ce a aflat în ce lot sunt și ce condamnare am, m-a încurajat părintește, spunându-mi că Dumnezeu ne va ajuta să scăpăm mai devreme din temnițele trădătorilor de neam, care s-au cocoțat la cârma țării cu ajutorul tancurilor bolșevicilor...

I se întipărise, cred, prea adânc și prea devreme, pe figura blândă, de o noblețe aparte, pecetea grea a suferinței... Deși fusese condamnată la ani grei de închisoare, mai avea încă tăria să ne mângâie și să ne încurajeze în suferință pe noi, cele care veniserăm de curând în iadul închisorii... Când ne-am despărțit, ne-am împreunat lacrimile, nădăjduind că ne vom revedea cândva... Am aflat, mai târziu, că plecase pentru totdeauna dintre noi – acolo unde nu este nici durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit...

O distinsă intelectuală în stare de orice sacrificiu a fost, de asemenea, doamna Lena Constante din lotul Lucrețiu Pătrășcanu. Izolată ani grei într-o celulă, devenise extrem de volubilă, dorind, parcă să recupereze timpul irosit în singurătate... Voia să ne știe pe fiecare mai vesele și mai încrezătoare în speranța unei eliberări grabnice...

Seara, rememora, din marile romane ale literaturii române și universale, scene cunoscute unora dintre noi, atât de captivant și de cursiv – la persoana I, încât, uneori, lăsa impresia că

fac parte din însăși viața ei... Avea, la gât, niște ganglioni T.B.C., pentru care primea, rareori, o căniță cu lapte, dar laptele îl împărțea celor mult mai bolnave decât ea și vârstnicilor în suferință...

La închisoarea din Văcărești, am cunoscut-o pe domnișoara Nina Dombrovski – o tânără de o aleasă cultură și de o credință rar întâlnită...

Rugăciunile pe care le rostea cu atâta evlavie le simțeam cum se ridicau spre cer, spărgând parcă încuietorile și zăbrelele celulei, întunericul în care eram osândite să ne purtăm toate crucea suferințelor noastre...

Am întâlnit – în drumurile mele spre Golgota – toate florile câmpului: unele încărcate de parfum, gingășie și sensibilitate; altele – purtând usturimea urzicii, țepii trandafirului, otrava mătrăgunii, ciulinii și ghimpilor câmpului nesemănat pentru a rodi spre binele oamenilor...

Printre florile de neuitat ce ne-au înmiresmat sufletele, se regăsesc viețile părtașelor la chinurile temniței: doamna Nadolu, fiica generalului Manolache, care fusese asistentă universitară la catedra de latină, o intelectuală de excepție și de o rară demnitate; domnișoara Maria Georgescu – jurist-consult la Facultatea de Drept din București, căreia îi ziceam „Domașa”, veșnic aplecată spre întrebări de nedeșluit; doamna Mariana Hodoș – învățătoare, pe care eu însămi o răsfățam „Babunia”; doamna Racoviță – pianistă – alintată „Dințoiăș”, pentru care, eu eram „Cârnul”; doamna Mititelu – un suflet de o puritate inimaginabilă, care îți insufla atâta încredere în revenirea clipelor de libertate, deși îndurase ani grei de temniță și multe, multe flori alese, ale căror nume au trecut de mult în veșnicie...

LIBERTATEA – UN LICĂR DE LUMINĂ ÎN BEZNĂ

Eram închisă la Văcărești... Mă aduseseră acolo de la Securitatea din Pitești, în urma unei anchete chinuitoare... Am stat, la Văcărești, până am născut pe Libertatea-Justina... Mă arestaseră de la catedra din Cobadin, regiunea Constanța...

Eram gravidă în luna a șaptea...

M-au băgat seara, în celula 116, cu toate că sosisem înainte de ora prânzului, și, ca să-mi fie viața un adevărat calvar, m-au lăsat singură, într-un WC turcesc cu șase găuri, care aproape nu se mai vedeau, fiindcă erau pline cu materii fecale...

Mirosul greu de acolo, drumul chinuitor de la Securitatea Pitești până la atât de temuta închisoare din Văcărești îmi accentuaseră vădit cumplita durere amestecată cu o foame greu de imaginat, pentru că nu îmi dăduseră, în dimineața aceea, nimic din mizerabila rație zilnică, iar seara, după o discuție cu o verișoară a mea, care era șefă de cameră, n-am putut înghiți nici măcar o boabă de arpacaș...

Căpitanul Constantinescu – așa se pare că-l chema – m-a însoțit în dubă până la Închisoarea Văcărești și, în prezența mea, i-a spus celui care m-a luat în primire, să aibă grijă, pentru că sunt gravidă și foarte slăbită... I-am mulțumit pentru acest semn rar de bunătate, cu totul neașteptat, dar, de atunci, nu l-am mai văzut... Să fi fost din „grijă” pentru mine cele două bucăți de mămăligă caldă, în care era pusă brânză de burduf tăvălită prin materiile fecale, încât nu mai rămăsese nimic nemuiat în mizerie ?!...

O durere groaznică m-a tăiat peste mijloc; apoi, o foame cum n-am mai încercat niciodată m-a împins parcă orbește să mă aplec și să rup din mămăliga pusă în fecale... Simțeam tot mai mult, tot mai apăsător, că mă lăsau puterile!...

M-am așezat în urina care plutea pe cimentul WC-ului și am rupt încă o bucată din celălalt bulz – puși acolo anume, pentru că, din mămăligă, ieșeau aburi calzi...

Abia, mai târziu, mi-am dat seama că totul fusese premeditat de către torționari, pentru

ca să avortez din această cauză, mai ales că, la Pitești, un securist în halat alb – probabil, medic – îmi propusese să renunț la copil, asigurându-mă că nu voi avea dureri la întreruperea sarcinii...

M-au dus, așadar, în celula 116, unde, timp de o lună, m-am chinuit îngrozitor, într-o singurătate ucigătoare doar cu gândurile mele negre și cu durerea care aduce în lume o nouă viață...

Regimul de detenție a fost aidoma celui de la Securitate: de la deșteptare până la stingere, eram obligată să stau pe marginea patului...

Uneori, când mai încercam să urc câte un picior în pat, mi se atrăgea atenția că nu am voie...

M-am resemnat, pierzându-mi orice speranță în lumina vieții...

Mă învăluia, parcă, întunericul atât de obsedant al morții!

Într-o zi, în jurul prânzului, când zgomotul de pe coridoare și zornăitul gamelelor îl anunțau astfel, mi s-a întâmplat ceva straniu...

Stăteam pe marginea patului și așteptam gamela cu mâncare, din care gustam întotdeauna extrem de puțin, fiindcă era greu de înghițit ceea ce ne dădeau drept hrană...

Deodată, a apărut o mână care iradia o imensă liniște sufletească, o pace lăuntrică de nedescris, o stare atât de minunată cum nu mai avusesem până atunci...

Mâna luminoasă m-a îndemnat:

– Scrie!...

I-am răspuns cu voce tare:

– Sfinte Dimitrie sau Sfinte Ștefane, nu am nici cu ce și nici pe ce să scriu!

Deși blândă, Vocea avea, totuși, un ton imperativ... Mâna aceea stranie mi-a întins, deodată, o coală albă și un creion mic cu tricolorul la un capăt... De câteva zile, nu mai mâncasem absolut nimic!...

Plângeam mereu și nu-mi puteam deloc imagina că pot fi atât de cruzi și că nu mă vor duce într-o maternitate, ca să nasc omenește...

Vocea mi-a poruncit iarăși:
– Scrie!...

Și, deodată, mi s-a părut că, pe acea coală albă, creionul aluneca însemnând versurile atât de triste ale unei poezii cu totul enigmatice.

Ție, Libertatea!
Ai fost născută-n închisoare
Și-ntr-o celulă, ai crescut!
Lumina razelor de soare,
printre zăbrele, ai văzut!
Cuvinte dragi de mângâiere
eu n-am putut să-ți glăsuiesc,
fiindcă, acolo-n închisoare,
n-am avut voie să-ți vorbesc!
Un cânt de leagăn, niciodată,
mămica ta nu ți-a cântat,
ci, numai lacrimile-amare,
pe trupul tău, ea a vărsat
Tu crești, odorule, crești mare
și Domnul să te aibă-n pază!
Puterea Lui mângâietoare
să-ți lumineze ca o rază!...

După o tăcere ce mi s-a părut o veșnicie, Vocea aceea plină de mister mi-a șoptit:
– Ca să nu uiți cuvintele, cântă-le pe melodia care îți place cel mai mult!...
Pe atunci, îmi plăcea deosebit de mult romanța „S-au scuturat toți trandafirii”...

M-am trezit brusc din această reverie fantastică în zgomotul vizetei, pe care un sergent o zăngănea de zor, făcându-mi semn să mă apropii de ușa celulei... M-a întrebat autoritar cu cine am vorbit, deoarece – spunea el – că am pronunțat câteva cuvinte cu voce tare, adresându-mă unei persoane, deși eram cu fața spre ușa celulei... Buimăcită, dar și înspăimântată de tonul gardianului, i-am spus, la început, că nu știu absolut nimic...

M-a amenințat, apoi, că mă duce la izolator...

Ca să scap, i-am mărturisit ceea ce am văzut și am auzit!... Insinuând că îmi bat joc de el, m-a scuipat și mi-a zis că sunt nebună de legat, fiindcă stăteam cu ochii deschiși și vorbeam cu cineva...

De teamă, n-am mai spus nimic!...

Am tăcut, de parcă eram absolut vinovată!...

M-am așezat pe marginea patului și încercam să-mi reamintesc versurile pe care mi le-a dictat misterioasa Voce...

Un fior mi-a săgetat inima!...

Am înțeles că voi naște o fetiță, căreia îi voi pune numele „Libertatea”, că va sta și ea în celulă cu mine, că nu vom mai vedea lumina soarelui decât cine știe când...

M-am resemnat, apoi, într-un târziu, gândindu-mă că fetița va trăi, că o să se nască vie...

După două luni, joi, 18 septembrie 1958, în miezul zilei, am născut, în Închisoarea Văcărești, o fetiță...

I-am pus numele Libertatea-Justina...

Însă, cei de acolo i-au schimbat și numele și data nașterii în documentele întocmite!...

După ce am născut, nu mi-au adus fetița s-o văd câteva zile... Eram, în aceeași celulă, cu două tinere cam de vârsta mea din Cudalbi, regiunea Galați. Fuseseră închise, pentru că se opuseseră înființării „colectivei” în satul lor...

Când mi-am văzut fetița pentru prima dată, am îmbrățișat-o cu o dragoste nespusă, pe care nu o mai trăisem vreodată, dar și cu un simțământ profund de teamă, care mă terorizase multă vreme: „O fi, oare, normală, după chinurile îndurate de mine de când fusesem arestată

de securiști ?!” ...

I-am numărat degețelele de la mâini și de la picioare!...

Apoi, i-am privit îndelung, cu atenție, îngrijorată: fața, ochii, părul!... Avea perișorul negru, ud și rece ca gheața!...

O aduseseră s-o alăptez trecând pe un culoar lung și întunecos, învelită în scutece vechi, rupte, luate, probabil, de la vreun cămin de copii...

I-am suflat în păr, s-o încălzesc și am șters-o cu un baticuț pe care îl aveam la mine...

Între timp, am făcut, la sânul stâng, mastită suprainfectată!... De această boală, numai bunul Dumnezeu m-a vindecat, fiindcă m-au dus la un doctor din închisoare să mă opereze la o oră nepotrivită, chiar atunci când i se servea masa...

Văzându-mă atât de slăbită și de chinuită, s-a hotărât să termine cât mai repede cu mine, determinat, poate, și de gardiana care mă însoțise până la el... Batjocoritoare, gardiana îmi pusese niște ochelari negri și mă obligase să mă îmbrac cu mantaua, pe care o legase la mâneci și mă trăgea, ca pe un animal de funie, de o mânecă legată mai lung... Când era întrebată, de cei cu care ne întâlneam, unde merge, ea se amuza, spunându-le tuturor că „plimbă maimuța”...

Doctorul era un ghem de nervi... S-a răstit la mine, fiindcă își întrerupsese masa din cauza unei „bandite”... A luat o lamă, a dat-o prin flacăra unui chibrit și m-a tăiat adânc, pe viu, fără milă, înjurându-mă că și-a pătat, cu puroi, halatul... Mi-a pus în silă niște vată pe rană și mi-a poruncit să ies cât mai repede afară...

De atunci, nu s-a mai interesat deloc de soarta mea...

După ce am fost „operată” astfel la sân, n-am mai alăptat-o pe fetița mea, pe Libertatea...

Mi-au alăptat-o fetele din Cudalbi, care născuseră și ele tot fetițe, ori niște tinere țigănci – deținute de drept comun – închise într-o celulă învecinată... Se întreceau între ele care să-i dea piept... Credeau că vor ieși mai repede din pușcărie, dacă o alăptează pe Libertatea!...

Asociau numele ciudat, pentru ele, al fetiței cu eliberarea din detenție și erau toate convinse că Dumnezeu le-a trimis-o ca pe o rază de speranță în revenirea lor grabnică la viața

liberă de dincolo de zidurile închisorii...

Le „inoculase”, cred, un asemenea gând bun una dintre ele, care trecea drept „vrăjitoare” – Margareta, o țigancă tăiată parcă din stâncă, ce le domina, mai ales, spiritualicește pe toate celelalte...

Dar, dincolo de credința lor, omenia pe care o dovedeau mă impresiona până la lacrimi...

Ce suflete mari pot avea cei „mici” năpăstuiți de soartă, pe care, uneori, cu vinovat dispreț, îi ignorăm!...

SPERANȚA TREBUIE SĂ ÎNȚINGĂ SUFERINȚA!

În aceeași cumplită închisoare, la Văcărești, mi s-a întâmplat o scenă la fel de stranie ca și apariția acelei misterioase Mâini...

Într-o seară, a deschis ușa celulei o sergentă temută de toate deținutele, fiindcă țipa pe coridoare și-i înjura groaznic pe cei pe care îi ducea – după cum spunea ea – „în turmă”, la aer... Probabil, pentru că n-am avut acolo această favoare, mi-a poruncit să-mi iau „târhatul” și să ies...

La ușă, mi-a pus ochelarii de metal și m-a târât pe un coridor, care mi se părea că nu se mai sfârșește... Un bărbat i-a șoptit ceva și, după aceea, m-a luat el în primire.

Aveam impresia că merg printr-un tunel fără capăt... Încercam mereu să-l implor pe Dumnezeu să mă ajute, dar simțeam că nu pot!...

Era o tăcere adâncă, apăsătoare, de neimaginat...

L-am rugat pe însoțitor să-mi dea voie să stau puțin, fiindcă nu mai puteam duce pătura și mantaua pe care le promisem... Mi-a răspuns, după o lungă ezitare, că nu mai aveam mult de mers și, într-adevăr, așa a fost!...

M-a oprit în fața unei celule, pe care a descuiat-o destul de greu și, după ce i-a tras zăvoarele ruginite, mi-a cerut ochelarii și m-a împins înăuntru...

Am stat încremenită lângă ușa care s-a închis cu un zgomot infernal. Celula era semiobscură și mirosea îngrozitor...

Am încercat să-mi adun puterile și să stau pe un pat... Simțeam că sunt urmărită prin vizeta celulei... După un timp, am privit cu atenție în jurul meu și groaza mi-a fulgerat sufletul...

Paturile suprapuse până spre tavan erau într-o dezordine uluitoare, ca după o percheziție amănunțită...

Pe cimentul rece și năclăit, urme proaspete de sânge, vată murdară, resturi fecale...

Am simțit – precum în scenele de groază imaginate doar în romane – „prezența” unor duhuri rele care se apropiau de mine...

Teama era atât de mare, mai ales, că, pe coridor, se auzeau niște sunete stranii...

Părea un amestec de geamăt de om și behăit de oaie, un urlet de fiară sălbatică revărsate cu putere spre celula în care am fost închisă...

M-a cuprins brusc o spaimă ca de moarte!...

Copilul se zbătea atât de tare și îmi lovea pânțele, de parcă și el ar fi vrut să evadeze din infernul în care tocmai intrasem... Am izbucnit într-un plâns înăbușit, cu șiroaie de lacrimi pe care nu le mai puteam opri...

Spaima devenise, parcă, atât de chinuitoare, încât începusem să mă rog lui Dumnezeu să mă ia de pe acest pământ al suferinței și întinericului, deși știam că, astfel, păcătuiesc, fiindcă purtam în mine o altă viață, pentru care aveam datoria să sper... Deodată, dintr-un ungher al celulei, a apărut, pe o rază de lumină orbitoare, figura sfântă a unei Maici Îndoliate, care mi-a zis:

– De ce te temi ?!... Nu vezi că sunt cu tine ?!...

A dispărut, apoi, pe aceeași strălucitoare rază, lăsându-mi, însă, în suflet, atâta pace și atâta liniște cum n-am mai avut decât atunci când mi s-a arătat acea Mână binecuvântată...

Dar pacea mea lăuntrică era mai intensă...

Copilul s-a liniștit; lacrimile mi s-au oprit ca prin miracol, iar celula mi s-a părut acum alta: o celulă obișnuită de închisoare în care speranța trebuie să învingă suferința!...

Zgomotele de afară sunau a durere profundă, încât deslușeam, în tusea asemănătoare behăitului oilor ofticoase, strigătele de ajutor ale unor deținuți bolnavi aflați în ultimele clipe ale vieții lor...

Învingându-mi starea deplorabilă în care eram, am strâns păturile pline de sânge și de puroi...

Am luat în mâini resturile fecale, pe care, apoi, le-am dus într-un colț al celulei, făcând, astfel, puțin loc și pentru mine... În libertate, mi-era scârbă de orice, chiar și de un fir de păr

căzut lângă o bucată de pâine... Aș fi vrut să mă spăl pe mâini, dar nu aveam apă...

Nu îndrăzneam să bat în ușă, fiindcă știam atât regulile detenției, dar, mai ales, pentru că anticipam refuzul lor...

Minune, însă!...

Vizeta s-a deschis ușor și un gardian mi-a împins, pe ea, o căniță de apă, îmbiindu-mă, parcă, să beau... Apoi, a închis vizeta fără zgomot!...

M-am spălat pe mâini și m-am așezat oarecum liniștită pe marginea patului...

Vocea aceluiași paznic m-a chemat la vizetă...

Mi-a cerut cănița de metal, în care a turnat puțin lapte... Nu mai văzusem o picătură de lapte, de când m-au arestat!...

M-a întrebat în șoaptă:

– Ce-ai văzut de te-ai liniștit așa ?!...

Mă privise, cred, prin vizetă, cum plângeam înăbușit și citise, pe fața mea, spaima care mă cuprinsese mai înainte...

I-am spus cine mi-a adus liniștea: Maica Îndurărilor!...

Ochii lui păreau plini de o nespusă compătimire... Atât am putut desluși prin vizetă!...

L-am întrebat, fiindcă mi-am dat seama că e un om deosebit în comparație cu ceilalți paznici, de unde vin acele sunete groaznice care se amplificau pe coridor...

Mi-a destăinuit că toate celulele din aripa aceea a închisorii erau pline de bolnavi care nu mai aveau multe zile de trăit!...

I-am înapoiat cănița cu lapte și l-am rugat să-l dea unui suferind, ori unui muribund...

Mi-a spus în șoaptă că laptele fusese dat unui deținut politic, care, între timp, murise...

Nu știu dacă am făcut bine sau rău, dar am înghițit laptele primit de la el ca pe o împărțășanie...

EȘTI PLINĂ DE CURAJ, FETIȚO!

Eram la Jilava, în celula 45... Mizerie, frigul dinspre sfârșitul toamnei, foame, pereți groși și umezi, paturi suprapuse, suferință fizică și psihică, mirosul insuportabil al tinetei, gândul că aveam de executat ani grei de detenție...

Așteptam sentința cu un soi de nepăsare, fiindcă îmi dădeam seama că toți acei acuzatori fără nici un Dumnezeu sunt în stare de orice...

Fetele care fuseseră încarcerate de mai multă vreme acolo începuseră să perceapă toate „evenimentele” zilnice după agitația și strigătele întretăiate ale paznicilor alergând pe culoar...

Încercam să îngân „Rugăciunea domnească”, dar nu o puteam sfârși, din cauza întrebărilor stăruitoare ale celor cu care am venit în lot, de la Pitești... Erau femei simple de la munte aproape resemnate, temându-se că își vor duce zilele dăruite de Dumnezeu de acum încolo doar în pușcărie, ori că se vor stinge neștiute de-ai lor, acolo... Nu-și puteau imagina că, pentru o bucată de caș sau o mână de mălai – pentru ceea ce ele socoteau o bună „milă creștină”, să fie condamnate la ani grei de temniță!...

Din gândurile mele pline de propriile temeri, întrucât aflasem că și mama și tata fuseseră arestați, iar, despre ceilalți frați, nu știam nimic, m-a smuls cu brutalitate scârțâitul asurzitor al zăvoarelor date în lături de cea mai înfiorătoare dintre sergente, Valerica...

Sergenta ne-a ordonat să ne întoarcem cu fața spre ușă, iar cele care își vor auzi numele să se apropie de „domnul grefier”...

A strigat-o întâi pe Leana Lemnaru, sora dezertorului Ion Chirca din Nucșoara, care se ascunsese, încă din timpul războiului, în Munții Făgăraș...

I-au urmat: Tia Bășoiu din Stănești – arestată împreună cu soțul și fiul ei, apoi, fina Maruța Sorescu din Poenărei – arestată odată cu soțul ei, baciul Nicolae, și cu fiul lor, Gheorghe – oameni de o curățenie sufletească rar întâlnită, apoi, coana Ginka Tomeci din Galeș, al cărei

soț a fost ridicat de către securiști împreună cu singurul lor fiu...

Soții acestora vor fi condamnați la moarte și executați...

La sfârșit, m-au strigat și pe mine...

Ne-au pus, atunci, pe toate, să ne semnăm condamnarea la muncă silnică...

Bietele femei priveau disperate spre mine...

Așteptau, cred, să vadă care va fi atitudinea mea în acele clipe hotărâtoare pentru destinul nostru... Poate așteptau un cuvânt de îmbărbătare din parte-mi, în speranța unei eliberări nu prea îndepărtate. Nici una n-a semnat, până când nu mi-am luat și eu, de la grefier, foaia de condamnare...

Până atunci, mai credeam încă în eliberarea mea imediată, fiindcă eram însărcinată...

Am citit, cu emoție și teamă, sentința mea de condamnare pentru „vina” de a fi complotat împotriva „regimului de democrație populară”, impus țării noastre prin forța „invincibilei armate sovietice eliberatoare”:

Sentința nr. 174

– Astăzi, 21 septembrie 1959 –

Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, colegiul de fond compus conform legii, s-a întrunit în ședință publică, în scopul de a judeca pe:

CONSTANTINESCU-PREDUȚ IULIANA, născută la 16 iunie 1929, în comuna Corbi, raion Curtea de Argeș, regiunea Pitești, fiica lui Ioan și Iustina, cu ultimul domiciliu în comuna Cobadin, regiunea Constanța, căsătorită, profesoară de limba română și franceză, părinții agricultori – chiaburi, avere personală nu posedă, judecată în trecut și condamnată declară că nu a mai fost, în prezent arestată, învinuită pentru infracțiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C. P.

ÎN FAPT:

CONSTANTINESCU-PREDUȚ IULIANA, inculpata este fiica lui Constantinescu Ioan (condamnat în dosarul nr. 1220/1959), care i-a vorbit despre membrii și activitatea bandei

teroriste, lucru pe care l-a aflat și de la Andreescu Nicolae. Părinții săi, Constantinescu Ioan și Constantinescu Justina, precum și Andreescu Nicolae, avînd strînse legături cu membrii bandei teroriste, au făcut legătura dintre aceștia și inculpata Preduț Iuliana. Începînd din anul 1954 pînă în 1957, ea s-a întîlnit în mai multe rînduri cu membrii bandei teroriste și uneori le-a dat și alimente.

Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P., art. 25 pct. 6 C.P., art. 157 C.P., art. 304 și 463 C.J.M. condamnă pe:

CONSTANTINESCU-PREDUȚ IULIANA, la 12 ani muncă silnică și 5 ani degradare civică pentru infracțiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. Confiscă în întregime averea. Compută detenția de la 22 iunie 1958. Obligă condamnată la 1.000 lei cheltuieli de judecată. Dată și citită în ședință publică astăzi, 21 septembrie 1959.

După citirea sentinței cu atâtea articole, care, pentru moment, m-au șocat, deși nu înțelegeam gravitatea acuzațiilor ce mi se aduceau și, cu totală indiferență, aproape ca un automat, am iscălit hîrtia dată de grefier, îngăimînd nedumerită, dar și cu revoltă:

– Asta-i condamnare ?!...

Profund indignată de atitudinea mea, temuta sergentă m-a apostrofat disprețuitor și autoritar:

– Ține-ți gura, bandito!...

După cum te porți acum, meriti mult mai mult!...

...Ca să le încurajez pe celelalte, am adăugat:

– Facem cât putem, cât nu, rămânem datoare celor care ne-au condamnat!...

Grefierul m-a învăluit, atunci, cu o privire înțelegătoare, spunîndu-mi:

– Ai mult curaj, fetițo!...

După ce unele au pus degetul, iar altele au iscălit fără să întrebe ce „capete de acuzare” li se aduc, ușa celulei s-a închis, în urma lor, cu zgomot... Le-am spus fiecareia câți ani trebuiau să execute „din mila mărilor lor” de la Securitatea din Pitești: Micutelu, Bădicuț și mulți, mulți

alții – sentințe aprobate de către Tribunalul Suprem București, al cărui președinte, Adrian Dimitriu, căsca, fiind cu totul absent în timpul procesului...

Sentințele fuseseră date, de fapt, de către anchetatorii torționari din oribila Securitate din Pitești!...

Condamnările erau între 5 și 15 ani muncă silnică și degradare civică!... Nu m-au afectat, parcă, prea mult cei 12 ani de muncă silnică, așa cum m-au întristat cei 5 ani des degradare civică!...

După simulacrul de proces de la Pitești, ne-au înghesuit într-o dubă pe toți cei care fuseserăm condamnați la ani grei de detenție și ne-au dus la Închisoarea Jilava...

În atmosfera de nedescris din această veritabilă pușcărie pe roți, privirile ni se încrucișau întrebătoare, stăruind asupra celor dragi, cu temerea că îi vedeam, poate, pentru ultima dată...

Revăd cu ochii sufletului, printre ei, pe venerabilul institutor din Stănești, domnul Mucenic Comândășescu, adâncit în gânduri, purtând încă urmele torturilor de la atât de chinuitoarele anchete premergătoare procesului...

Își păstrase demnitatea-i cunoscută și, căuta să ne îmbărbăteze, sperând că va răsări din nou și, pentru noi, soarele libertății: „Să ne rugăm lui Dumnezeu – rupse el, deodată, tăcerea – și să credem din tot sufletul că vom reveni cu toții sănătoși la casele noastre!”...

Din păcate, firul vieții distinsului octogenar se va curma brusc în bezna Jilavei, înainte de a mai simți vreodată bucuria de nedescris a luminii cu care te învăluie soarele libertății...

Îmi amintesc cum, într-o pădure din apropierea Bucureștiului, duba s-a oprit... Un fior de teamă ne-a cuprins pe toți... Pădure... Întunericul era parcă de nepătruns...

– „Cine are nevoie să coboare imediat din dubă!” s-a auzit vocea nefiresc de imperativă a unuia dintre paznicii noștri înarmați...

– „Nu coborâți, că ne omoară, sub pretext că am încercat să evadăm de aici!” m-am trezit eu, strigând în liniștea apăsătoare care ne cuprinsese!

Ne-au coborât, însă, lângă zidurile reci și întunecoase ale Jilavei...

Cu cât treceau zilele, cu atât mi se păreau mai apăsătoare obloanele, zidurile și griul celulei reci, unde soba de tuci improvizată în mijloc scotea fum, deoarece lemnul pe care ni-l dădeau era mai întâi udat bine, ca să nu se ardă prea repede...

Niciodată, n-am zărit o licărire de foc, care ar fi putut să ne amintească de clipele minunate din libertate...

Aproape mecanic, repetam neuitatele versuri ale inegalabilului nostru poet George Topîrceanu:

„În scurtul popas al vieții,
vreau multe schimbări de decor”,
dorind din tot sufletul să plec în altă parte, după un an de chinuri, deși știam că, de acum, vom merge din rău în mai rău...

În toiul unei nopți, am avut un vis atât de frumos, încât rememorarea lui îmi trezește și astăzi, după atâta amar de vreme, un sentiment ciudat...

Se făcea că mergeam împreună cu „coana” Gîncă Tomeci printr-o grădină plină cu crini imperiali... Unii erau căzuți la pământ; alții stăteau falnici cu frumusețea lor neînchipuită, cu albul imaculat al petalelor, cu parfumul îmbătător ce se revărsa în acea imensă grădină paradisiacă...

O țineam de braț pe însoțitoarea mea, care mergea foarte greu, datorită bățăilor la tălpi date la Securitate...

Căzuse într-o stare depresivă din care n-a mai putut ieși...

Mă simțeam atât de bine în grădina din vis, cu toate că, la orice pas, auzeam gemetele de durere ale crinilor căzuți la pământ și călcați în picioare de noi...

Deodată, din tulpina unui crin, s-a ivit un cap neînchipuit de frumos și de luminos care mi-a strigat mai mult decât poruncitor:

– Lilico, fugi cât poți de repede, fiindcă vin, în curând, trâmbițașii și încuie porțile!...

Am întrebat, atunci, cine este...

Mi-a răspuns că este verișoara mea dragă, Eluța, care murise în etate de 10 ani, iar

disparația ei prematură mă afectase foarte mult, deoarece aveam, atunci, aceeași vârstă...

I-am spus cu o voce gătită de teamă că nu mă pot grăbi, deoarece însoțitoarea mea nu poate alerga, fiindcă e grav bolnavă și n-aș putea s-o las singură... Îndemnul de a părăsi în grabă acest loc încântător era, însă, cu totul disperat:

– Fugi, fugi cât poți de repede!... Las-o aici și pleacă, pentru că se închid imediat porțile!...

Și, în spaima nebună care mă cuprinsese, am auzit niște trâmbițe asurzitoare și zgomotul unor porți de metal ce se închideau...

Am povestit celor din celulă visul meu, pentru că îmi destăinuiseră că țiptasem în somn, probabil, din cauza scenelor „trăite” atât de intens.

O doamnă mai în vârstă mi l-a tălmăcit astfel:

– Vei pleca de aici, însă te vor duce într-un loc tot atât de apăsător, iar coana Ginka va muri în curând!...

După câteva săptămâni, ne-au încolonat pe unele dintre noi din celulă, printre care era și doamna Ginka Tomeci și ne-au dus la închisoarea din Miercurea Ciuc...

Acolo, după o grea suferință, desnădăjduită, însoțitoarea mea din vis s-a stins înainte ca gardiana să strige apelul...

Au așezat-o pe o pătură în fața noastră și, când a venit să ne numere, o sergentă „minoritară” s-a uitat îndelung la ea, apoi, a întrebat-o pe șefa celulei dacă este moartă sau se preface...

Ca să se convingă, i-a izbit capul cu botul cizmei, bestia continuându-și, apoi, numărătoarea, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit!...

O RUGĂ A SPERANȚEI

La închisoarea din Miercurea Ciuc, îngânam, uneori, un cântec pornit din zeci de
piepturi, o rugă fierbinte către Maica Domnului, ocrotitoarea celor în suferință:

Maică, pe pământ,
pentru Tine, mii de albastrele;
bolta de azur
Îți închină licăriri de stele...
Din celula mea,
Maică Sfântă, aş vrea să-ți trimit
mănunchi gândurile mele!
Prinsă-n colț de stea,
Maică, ruga mea,
Ți-o trimit în dar de ziua Ta!
Fecioară, nu ne uita
în lacrimi și în furtuni,
Marie, mila Ta
dă-ne-o!...
Strânse an de an,
doruri și alean,
doar, la Tine, află un liman!...

Era o rugă divină!... O rugă a disperării, poate... O rugă îngânată pe două voci, în surdină, cu șiroaie de lacrimi pe fețele palide ca ceara, bătrâne ca vremea, chinuite de boli și de temniță ca povara, dar demne în durerea lor, nutrind continuu credința neștirbită într-o lume în care speranțele noastre să nu mai fie încătușate niciodată de suferință!...

CINSTE ȚIE!

Altă dată, m-a tulburat la fel de puternic un alt vis... Eram într-o celulă mică, cu paturi multe, suprapuse, la Oradea – o închisoare parcă și mai apăsătoare, poate, pentru că era foarte veche...

Circula tot mai insistent zvonul printre „politice” că cele care am născut în închisoare vom fi, în curând, eliberate printr-un decret...

Dar zvonurile nu le-am luat niciodată în seamă, fiindcă, de obicei, nu se confirmau...

Deși doream să-i văd pe cei dragi rămași în libertate, mă chinuia îngrozitor gândul că las între zăbrele pe tata – de care aflasem că este condamnat la moarte – și pe mama – condamnată la 15 ani muncă silnică...

Pe mama, o simțeam mereu alături de mine, cu toate că, în cei șase ani chinuiți împreună prin închisori, uneori, comune, nu ne-am văzut niciodată!...

Am fost mereu înconjurată de ființe sensibile, pline de bunătate și de dăruire, dar și de egoismul și răutatea altora – atitudini oarecum motivate prin condițiile inumane de supraviețuire din închisori...

Măicuța Alexandrina – de religie catolică – avea același nume de botez ca și mine: Iuliana... Fusesse directoare la o școală catolică din Ardeal; severă, dar plină de bunătate și de înțelepciune...

Deseori, când inima mă apăsa de dorul celor dragi, era confidenta mea cea mai apropiată... Îmi mângâia durerea cu tot felul de pilde, făcându-mă să suport mai ușor chinurile detenției...

Fiind suferindă, stătea în patul de jos, de sub mine, însă, niciodată nu se plângea de frigul insuportabil de acolo...

Într-o noapte, am avut un vis atât de neobișnuit, încât am trezit din somn, prin țipetele mele, pe toate „politicele” din celulă... S-a apropiat, de patul meu, îmbrăcat în odăjdiile lui albe, tata... Mi-a spus, privindu-mă lung în ochi, cu o voce părintească, dar neobișnuit de

severă:

– Să scrii: „Nu sunt capabilă de așa ceva!...”.

A repetat întruna, parcă, pentru ca eu să nu uit vreodată cuvintele rostite, în timp ce se îndrepta spre ușă, în plânsetul și rugămintea mea de a fugi din celula asta blestemată, deoarece mă temeam că tatăl meu va fi închis...

Am strigat atât de tare, încât, atunci când m-am trezit, măicuța Alexandrina mă mângâia pe frunte și-mi spunea cu blândețe să mă potolesc, fiindcă am visat doar și că nu-i nimic real...

În timpul acela, s-a deschis ușa celulei și a intrat un ofițer care a bruscato pe măicuță, împingând-o cât colo... Apoi, mi-a poruncit să mă îmbrac repede, pentru că n-are prea mult timp de pierdut cu mine...

Toate deținutele din celulă și-au ridicat capetele din zdrențele de pături, crezând că voi pleca din închisoarea aceasta în altă parte...

Am citit, atunci, pe chipurile lor: tristețe, bucurie, dar și invidie...

Am ieșit pe coridor buimăcită de somn și de spaimă... Ofițerul mi-a pus ochelarii negri, apăsându-i pe obraz... M-a apucat de zeghea, pe care o îmbrăcasem din ordinul lui...

M-a târât pe un coridor lung, apoi, am coborât niște trepte înguste, deoarece mă loveam cu capul de peretele scării...

Mi se părea un drum al crucii fără sfârșit...

Un drum spre o nouă încercare grea în viața mea...

A bătut cu oarecare supușenie la o ușă...

Mi-a poruncit, apoi, să-mi scot ochelarii și m-a lăsat într-o încăpere mică, dar care îți dădea un sentiment profund de teamă, justificată, de altfel, întrucât era camera de anchetă a închisorii...

Eram atât de amețită, fiindcă fusesem luată imediat după visul acela obsedant și nu-mi dădeam prea bine seama ce vor să facă, acolo, cu mine...

După un timp, care mi s-a părut îngrozitor de lung, a apărut pe neașteptate, în spatele meu, un ins în haine civile, plin de el, afișând un aer de superioritate vulgară...

Mi-a cerut să mă așez pe scaun...

S-a uitat la mine ca la un obiect ciudat, apoi, a deschis brusc un dosar voluminos, răsfoindu-l grav, cu mult zgomot...

Încercam să-mi adun gândurile și să descopăr motivul real pentru care sunt anchetată în miez de noapte...

Nu-mi puteam aminti deloc ce abateri de la regimul mizer de detenție aș fi săvârșit, ca să-i revolte într-o asemenea măsură, încât să-mi îngreuez situația și așa extrem de greu de suportat...

Mi-a venit fulgerător în minte o scenă petrecută cu puțin timp în urmă când o doamnă mi-a șoptit că mama este tare bolnavă, chinuită și de starea în care mă aflam eu...

Deși, de dimineața până seara, lucra din greu la coșercărie, noaptea, nu se putea odihni, fiindcă o mutaseră cu o deținută care țipa tot timpul și care nu scotea o vorbă de bine, văzând, în fiecare om, un posibil dușman al ei...

Doamna care îmi adusese vestea era mama apreciatului realizator de programe de la Televiziunea română, Tudor Vornicu...

Părea și dânsa marcată de durerea mamei mele și-mi releva atitudinea ei demnă în diverse împrejurări dificile, care pot dezvălui adevăratul caracter al oamenilor...

Îmi amintesc de felul în care mama a primit, la proces, sentința torționarilor: cu capul sus, fără nici o umbră de respect pentru susținătorii devotați ai statului comunist, cu aceeași nestinsă speranță și încredere în reușita idealurilor sale de viață, pentru care fusese condamnată la 15 ani muncă silnică și 5 ani de degradare civică...

Schimbam în șoaptă câteva vorbe cu neuitata doamnă, care muncea împreună cu mama în altă încăpăre, dar cu care mă întâlneam când aduceau material lemnos pentru lucru...

În coșercărie, ferestrele erau vopsite în negru, așa că nu se putea vedea nimic în afară...

Cu eforturi deosebite, deținutele încercaseră să zgârie vopseaua, făcând un ochi cât o nucă în partea de sus a unuia dintre geamuri...

Fiindcă eram atât de îngrijorată de soarta mamei, am rugat două fete să-mi ajute s-o pot

vedea pe ochiul ferestrei...

Ele au stat, una lângă cealaltă, „capră”, în timp ce altele, cu spaima în suflet, urmăreau să nu apară vreun gardian dintre cei care ne păzeau...

Când m-am urcat pe spatele fetelor, se ordona încolonarea în coșercăria unde lucra mama...

Am văzut-o pe Guțel, verișoara mea, care era șefa atelierului, și așteptam disperată, cu sufletul la gură, să apară, dintr-o clipă într-alta, mama...

Între timp, în atelierul nostru, intrase pe neobservate sergentul major de serviciu...

Fetele care „asigurau” paza mea au înlemnit... „Majorul” le-a făcut semn fetelor pe spatele cărora mă săltasem să se dea ușor la o parte și s-a așezat, fără să-mi dau seama, el – „capră”...

Eram atât de concentrată s-o văd pe mama, încât le-am rugat pe fete să se ridice puțin mai sus, fiindcă mama nu apăruse încă în coșercărie...

Când una dintre ele a strigat: „Vai de noi!” și am privit în jos, și am văzut o manta militară chiar sub picioarele mele, am căzut, de pe spatele sergentului, îngrozită, în vasul cu apă în care erau puse nuiielele pentru împletit coșuri...

M-am ridicat cu greu și, cu un curaj aproape inconștient, i-am cerut sergentului să mă ducă, de acolo, la izolator!...

Nu m-a dus, însă, deși mă amenința, în fiecare zi, cu izolarea...

Așadar, asta să fie, oare, cauza anchetei pentru care mă aflam, în plină noapte, față în față, cu arogantul „domn în civil” ?!...

După o îndelungă răsfoire a dosarului meu, insul a rupt tăcerea, confirmându-mi că mi-a cercetat atent situația și a observat că poate avea încredere în mine, deoarece sunt o intelectuală care știe să păstreze secretele dintr-o detenție ce, chipurile, va deveni suportabilă, dacă voi avea deplină încredere în el...

După restul de multe fraze încâlcite, învăluite în ceața unor aluzii voalate, am intuit unde vrea să ajungă...

Am înțeles că fetița trăiește, cu toate că, la anchetele anterioare, mi se spunea mereu că a

murit, și că soțul meu a divorțat de mine...

I-am mărturisit că nu știu ce să mai cred și pe cine...

S-a enervat vădit, convins fiind, probabil, că a fost mult prea amabil cu mine și a dispărut pe o ușă laterală, fără să spună vreun cuvânt...

A lăsat, în locul lui, un gradat umflat de prea mult bine, care m-a luat imediat în primire, înjurându-mă grosolan...

Am așteptat ca să-și descarce veninul și l-am întrebat de ce m-au adus acolo...

– Faci pe tâmpita, ori vrei să-ți spun direct de ce ?! – mi-a spus, într-un târziu, cu brutalitate, securistul...

– Vezi ce faci! – a continuat, apoi, enervat și tot mai amenințător, gradatul...

Pe lângă cei 12 ani, eu pot să-ți prelungesc pedeapsa cu încă mulți alții, dacă nu vrei să cooperezi cu noi!...

Gândește-te bine!... și-a încheiat el, tușind sec, imperativa pledoarie pentru „colaborare”...

Eram atât de amețită și de tulburată de propunerea lor mârșavă, încât am tăcut îndelung...

Mi-a întins o foaie de hârtie, pe care erau scrise citeț: numele și sentința de condamnare...

Deodată, am simțit că mi s-a pus o ceață deasă pe ochi, încât n-am mai văzut nimic!...

Mi-a zis tăios:

– Hai, iscălește!... Dacă nu vrei, atunci, scrie ce-ți trece prin cap!...

Prefăcându-mă că nu înțeleg ce vor, i-am cerut să-mi spună direct de ce au nevoie de semnătura mea, de vreme ce, în dosarul de la proces, erau până și amprente de la degete...

Enervat de refuzul meu de a semna, s-a înroșit la față, s-a ridicat brusc de pe scaun, cu intenția de a solicita sprijinul altcuiva mai versat în astfel de treburi murdare...

– Voi, „politicele”, a bombănit, în cele din urmă, gradatul – sânteți foarte abile și sabotăți, întotdeauna, anchetele!...

Atunci, ca printr-o minune, mi-a apărut figura tatălui meu drag, trist și îngrijorat, la fel ca în visul de dinaintea anchetei...

I-am cerut foaia, am luat stiloul de pe masă și am scris apăsător, întărind, parcă, în acest fel, hotărârea aceea pe care mi-o transmisese, prin vis, tata: „–Refuz să servesc aceste organe ale Securității, deoarece nu sunt capabilă de așa ceva!...”.

Reproduceam, de fapt, ad litteram, astfel, îndemnul tatălui meu drag...

Anchetatorul a luat foaia, a citit-o cu vădită nervozitate, m-a privit cu scârbă și mi-a ordonat să ies afară, după ce m-a avertizat că, de voi spune ceva, voi suferi rigorile legii...

La capătul lungului coridor, a apărut ofițerul care mă adusese acolo... Mi-a pus ochelarii negri și mi-a spus să merg... M-a luat ușor de braț și, în timp ce urcam treptele scării spre celulă, mi-a șoptit:

– Ești o adevărată româncă!.. Cinste ție!...

Apoi, mi-a cerut să ridic puțin ochelarii ca să pot zări pe unde merg și m-a băgat în celulă...

Noaptea aceea, parcă mai întunecată decât altele, trecuse în anchetă...

Abia am apucat să mă dezbrac de zeghea mea peticită, când, pe coridor, se anunța deșteptarea de la ora 5 dimineața... Curioase, fetele din celulă mă întrebau pe rând de ce m-au luat...

Unele, bănuitoare, mă vedeau, deja, o „turnătoare”; altele mă ignorau pur și simplu, ori discutau pe seama mea în șoaptă...

Doar maica Alexandrina m-a luat, cu afecțiune, lângă dânsa, când m-a văzut atât de descumpănită...

– Știu unde ai fost! – mi-a spus, luându-mi mâna în mâna ei caldă de bunătate lăuntrică...

Pentru că și pe mine m-au luat pentru așa ceva, și nu numai pe mine... Dar, am refuzat!...

M-am destăinuit ca unei mame adevărate... I-am reprodus în amănunțime tot visul, precum și mersul anchetei și i-am mărturisit că am scris exact cuvintele pe care mi le dictase tata!...

M-a sărutat părintește pe frunte și mi-a zis cu o voce neobișnuit de tare, încărcată de bucurie, spre surprinderea celorlalte:

– De-acum, să știi că te vor lăsa în pace!...

CUMPLITA BOALĂ A JILAVEI

La închisoarea din Oradea, am avut un vis semnificativ, cum au fost, de altfel, și celelalte... Deoarece eram destul de slăbită și pentru că trecusem prin prea multe suferințe, începusem, mai ales, dimineța, să-mi pierd cunoștința, atunci când se desfășura acel maraton chinuitor al programului de dinaintea numărătorii...

Nu numai noi, deținutele politice, intram în panică, dar și gardienele, care țipau și înjurau tot timpul până când se termina programul...

Unele doamne care practicaseră medicina în libertate mi-au diagnosticat manifestările datorate stării excesive de slăbiciune în care mă aflam, drept crize de lipotimie... N-am primit nici un medicament pentru ameliorarea situației mele fizice, nici măcar un bob de arpacaș în plus...

Pe piciorul stâng, sub genunchi, îmi apăruse, la Jilava – unde am stat închisă un an de zile, o pată roz, care s-a făcut, apoi, maronie, fiind, mai târziu, din ce în ce mai închisă... Locul unde apăruse pata mă durea tot mai tare...

Multe deținute credeau că ar putea fi vorba de așa-numita „boală a Jilavei”, dar eu nu le întrebasesm niciodată cum se manifestă și, mai ales, cum s-ar putea trata această boală în condițiile noastre inumane de detenție...

Față de suferințele celor din jurul meu – unele atât de înaintate în vârstă și având de executat sentințe grele, în comparație cu durerile aproape sfâșietoare ale fiecăreia dintre ele, boala mea mi se părea mult mai suportabilă și n-o puteam destăinui nimănui, nici măcar pentru un dram de compătimire...

La Închisoarea Oradea – punctul terminus al detenției mele, mi s-au accentuat durerile și, într-o zi, n-am mai putut coborî deloc din pat, cu toate amenințările paznicilor...

În celula în care mă mutaseră, fiindcă, pe noi, nu ne țineau mult timp împreună, am

întâlnit un suflet ales, pe atât de buna învățătoare Aneta Trocinescu, căreia îi ziceam „Mamila”, precum o mângâiasă acasă fetița dânsei, de care își amintea mereu cu nespusă plăcere...

Pentru „Mamila”, eram „Licuța mea”, semn că mă iubea ca o mamă... Avea patul așezat lângă al meu, iar noaptea, se scula, deseori, de mă învelea și-mi puneă mereu compresii cu apa pe care o căpăta zilnic în cănița de metal și la care renunța adesea, din dorința de a mă face bine pe mine...

Unele dintre fete încercau să se îndepărteze de mine, temându-se de boala mea contagioasă...

„Mamila” îmi aducea gamela cu mâncare și mă forța să înghit câteva linguri din ea... Era în stare să-mi dea orice avea, numai ca să mă pot ridica din pat...

Într-una din seri, înainte de „cină”, a venit, la patul meu, doamna Radian – o neobosită peregrină prin lume, care povestea cu un neîntrecut talent scene din tumultoasa ei viață petrecută mai mult în străinătate...

Mi-a spus că a trimis-o Iisus să-mi insufle credința că am să mă însănătoșesc; că speranța în vindecare este suprema salvare pentru cele a căror viață a fost încătușată de către atei... I-am mulțumit precum unui atât înger bun, prevestitor de bine și, apoi, am adormit...

În somn, am avut un vis destul de ciudat... Lângă patul meu, erau două fetițe: una – mai mare, iar cealaltă – mică de tot, care strigau tare, după puterile lor:

– Mamă dragă, te rugăm, vino mai repede acasă, la noi!..

Le-am întrebat, cu totul nedumerită, cine sunt...

– Cum nu știi ?!... Suntem fetițele tale: Libertatea și Gloria!...

Apoi, au dispărut în grabă de lângă mine...

M-am trezit lac de transpirație, iar, aproape de patul meu, am văzut pe „Mamila” și pe sora Minerva – o călugăriță greco-catolică – privindu-mă cu spaimă...

Auziseră frânturi din întrebarea mea rostită cu voce tare în somn și credeau că febra mă

făcuse să delirez...

Le-am redat întocmai visul și am plâns, apoi, împreună...

Pe Libertatea, o născusem în Închisoarea Văcărești, dar, pe cealaltă fetiță, nu îmi imaginam că o voi avea vreodată!... După eliberarea mea din detenție, a venit, însă, pe lume și Gloria-Iliada...

Cu timpul, pata dureroasă de la picior a dispărut ca prin minune, datorită numai bunului Dumnezeu...

După ce toate deținutele din celulă am fost duse la atelier, fiindcă sosise o comandă, iar „muncitoarele” – cum numeau ei pe deținutele fără studii superioare –, nu puteau face față urgenței, au luat și pe „intelectuale”, pentru ca închisoarea să-și „onoreze”, la termen, obligațiile...

A intrat, în celulă, o sergentă care se comporta înspăimântător cu noi, ne insulta și ne înjura cum îi venea în minte... Pe sergenta aceasta, n-o uram, dar nu-i luam niciodată în seamă insultele...

De la misterioasa apariție a „Măicuței Îndurărilor”, mândria, de care fusesem stăpânită și care îmi rodea sufletul înainte, dispăruse...

Aș fi suportat bătăile oricât de crude din timpul anchetei, fără să mă doară atât de mult cum mă dureau insultele și lipsa de bună-cuviință...

Socoteam că, de vreme ce eu le arăt respectul impus prin regulamentele de detenție, trebuie să mi se răspundă cu aceeași monedă...

Sergenta m-a întrebat ce mă doare, fiindcă, zicea ea, „ăstea” – așa le „gratula” pe doamnele din celulă! – i-ar fi spus că am o boală urâtă, care nu se vindecă prea ușor...

I-am răspuns cu multă reținere, deoarece mă temeam că mă va izola... După ce s-au întors fetele de la atelier, sergenta a intrat în celulă și mi-a poruncit să ies afară, să spăl coridorul...

Am coborât cu mare greutate din pat și am ieșit pe coridor... A început să strige, apoi, cu voce tare ce trebuia să fac și unde găsesc cârpele pentru spălat... M-a tras încet de mână lângă

o măsuță de pe coridor și mi-a arătat niște medicamente...

Mi-a spus în șoaptă:

– Înghite-le imediat!...

Am încercat să-i explic ceva, dar a țipat la mine atât de tare, că nu mi-am dat seama cum de le-am înghițit așa de repede...

M-am spălat pe mâini și pe față și am intrat în celulă atât de speriată de cele întâmplate, încât m-am trântit pe pat și am adormit...

Trei zile, s-a repetat această incredibilă scenă, care mi-a adus o vindecare nesperată...

Nu știu nici acum ce am înghițit și ce minune cerească a făcut-o pe temuta sergentă să arate o bunătate de care nu aș fi bănuț-o niciodată...

„GRIJA” FAȚĂ DE APROAPELE

Mă obsedează permanent și mi se pare motivată atitudinea pe care am avut-o și o am încă față de unele dintre călugărițele noastre ortodoxe...

Am cunoscut multe călugărițe greco-catolice în închisorile comuniste prin care am trecut... Toate, absolut toate, m-au impresionat prin: dăruire, credință, umilință nobilă și cultură...

Ale noastre – spre mâhnirea mea – nu aveau aproape nimic din toate aceste trăiri...

La Securitate, am întâlnit o maică, Onisifora, de la Mănăstirea Curtea de Argeș, adusă pentru a da, probabil, niște informații...

Am rugat-o din suflet să anunțe pe cineva, de care eram sigură că nu o va denunța, că am născut, în Închisoarea Văcărești, o fetiță – căreia i-am dat numele Libertatea – și că, pe fetiță, mi-au luat-o, după două luni, și au dus-o la Casa Copilului nr. 1 din București, în apropierea Arcului de Triumf...

Lipsită aproape doi ani de dragostea de neînlocuit a mamei, după ce a fost „descoperită” întâmplător acolo, în urma unor căutări disperate ale celor din neam rămași în libertate, fetița va simți în casa surorii mele, Cornelia, și a soțului ei, Neluș – ingineri în Întorsura Buzăului – , căldura căminului familial, crescând împreună cu fiul lor, Dănuț, ca niște frați buni, ocrotită cu o grijă părintească rar întâlnită... De aceea, sentimentul de recunoștință pentru ei este atât de viu...

Adresa leagănului am aflat-o de la o „doamnă sergentă” care m-a însoțit până la dubă, într-o vreme cumplită de iarnă, pe un ger năpraznic...

Impresionată de starea disperată în care eram, mi-a șoptit la plecare:

– Să știi că eu voi merge, ori de câte ori pot, la Libertatea!...

I-am mulțumit printre lacrimi, înainte de a mă da în primire unui ofițer de Securitate al cărui nume nu merită să-l mai amintesc...

După ce s-a înfofolit într-o șubă din piei de oaie, privindu-mă cum eram îmbrăcată, mi-a ordonat să intru în duba înghețată, pentru ca, apoi, să-mi spună batjocoritor:

– Așa pățesc toți bandiții care se mai împotrivesc regimului nostru de democrație populară!...

Aveam, în picioare, niște sandale, fără ciorapi, iar, pe mine, o rochie subțire – care, acum, îmi era largă – și un trenchi, pe care l-am luat în grabă la arestarea mea în plină vară, spre sfârșitul lunii iunie...

Duba m-a lăsat în toiul nopții, pe un ger cumplit, la Închisoarea din Pitești...

A trebuit să stau până la ivirea zorilor, afară, într-un țărc, așteptând deșteptarea de dimineață...

Acolo, am înghețat aproape și, din cauza aceasta, m-am îmbolnăvit de plămâni!...

Speranța că am s-o revăd cândva, pe fiica mea, pe Libertatea, îmi era obsedant încătușată cu brutalitate de tortionari, care, în cursul repetatelor și îngrozitoarelor anchete, mă torturau sufletește, spunându-mi invariabil că fetița a murit, iar soțul a divorțat de mine... Mă durea cumplit lipsa oricăror vești de acasă!...

Călugărița Onisifora n-a spus nimănui nimic, nici despre mine și nici despre fetiță!...

De teamă?!... Nu cred!... Poate din prea omenescul spirit de conservare!...

Se iubea doar pe sine, nu și pe aproapele aflat în suferință!...

Abia, după patru ani, am primit un mesaj de speranță de la soțul meu, inginer la Uzina „Timpuri Noi” din București...

Când am fost arestată la Cobadin, eram căsătorită doar de opt luni!...

Ne întâlneam destul de rar, fiindcă distanța dintre Cobadin și București e prea mare, aproape imposibilă pentru o navetă zilnică...

Și, totuși, m-a așteptat șase ani, până când am fost eliberată!...

Mesajul de speranță fusese trimis prin intermediul unei călugărițe greco-catolice, Minerva Făgărășanu, fiică de preot din Zlatna – căreia îi spuneam, în intimitate, Sorela...

Își ispășise pedeapsa de a se fi împotrivit împreună cu alte călugărițe actului unirii

bisericii ei cu biserica noastră ortodoxă...

Credea în credința sa în care se născuse și voia să și-o păstreze până la moarte...

Netemându-se de consecințe, maica Sorela a transmis soțului meu, din parte-mi, speranța că ne vom revedea în curând, în libertate...

În întunericul temniței, un licăr de bucurie îmi venea de acasă, de la el...

În pachetul pe care Sorela îl trimisese unei prietene călugărițe din același lot care rămăsese în închisoare – măicuța Constantina –, am primit un pieptene negru, mic, pe care soțul meu zgâriase fin de tot cuvintele atât de așteptate atunci de mine: „Fetița trăiește”!...

După puțin timp de la eliberarea mea, am întâlnit-o pe Onisifora la Patriarhie. M-a recunoscut și s-a furișat de mine... Se îngrășase, de nu mai încăpea în rasă... Era împreună cu alte călugărițe, cărora le-a șoptit, probabil, despre mine, pentru că mă priveau ca pe cineva venit din altă lume, fiindcă eram atât de modest îmbrăcată și îngrozitor de slabă...

Aveam, la eliberarea mea din închisoare, 32 de kilograme!...

M-am făcut, atunci, că n-o mai cunosc și am lăsat-o, apoi, în plata Domnului!... Dar ea nu a fost singura dintre „slujitorii” lui Dumnezeu lipsiți de o elementară omenie!...

După ce mama s-a întors în sat, săracă și singură, din închisoarea de la Oradea, n-a găsit nimic din agoniseala de-o viață...

Totul, absolut tot ce aveam acasă, fusese confiscat, furat, distrus cu o răutate de neînțelese!...

Deoarece s-a văzut nevoită să stea pe uși străine doi ani de zile, deși aveam două case de locuit în curtea gospodăriei noastre părintești din sat, m-am dus, sfătuită de un preot, la Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, ca să cer, pentru dânsa, o pensie de urmaș, deoarece tata păstorise vreme de 30 de ani la biserica înălțată, prin strădania lui, în Poenărei...

Am mers la un „preot” din suita patriarhului ca să-i destăinui durerea familiei noastre și să-l rog să mă ajute...

După ce m-a ascultat indiferent, răsfoind tot timpul niște dosare, s-a ridicat brusc de pe fotoliu și mi-a zis cu destulă aroganță:

– Îi știu pe răzvrătiții din Muscel!... Voiau să pună mâna pe conducerea Bisericii noastre ortodoxe!...

N-am mai răbdat să-și verse otrava gândurilor lui murdare și i-am replicat printre lacrimi:

– Dacă și Mântuitorul s-ar fi purtat astfel cu cei care îl urmau, nu s-ar mai fi pomenit nimic despre sacrificiul pe care L-a făcut acum două milenii și nu ați mai fi fost unde sunteți acum, la Mitropolia Bucureștilor!...

Indignat de îndrăzneala mea, a vrut, cred, să mă dea afară, dar, în acea clipă, a intrat neobservat pe ușă un domn în vârstă... După ce l-a salutat reverențios pe insul de la birou, m-a întrebat, auzindu-mă, probabil, despre ce preot este vorba... I-am spus că sunt fiica mai mare a preotului Ioan Constantinescu din Poenărei-Muscel!...

M-a fixat îndelung și m-a întrebat dacă am fost și eu arestată...

I-a destăinuit, apoi, „cucernicului vicar patriarhal” – care nu era altul decât deputatul în Marea Adunare Națională, Alexandru Ionescu – că-l cunoaște pe tatăl meu, care i-a fost coleg, și știe foarte bine că numai bunătatea și mila creștină l-au dus acolo...

L-a rugat respectuos pe „înaltul vicar” să mă ajute în rezolvarea cererii mele și a ieșit discret pe ușă, precum intrase...

Mi-a străfulgerat prin gând, atunci, imaginea tatălui meu, cu fața plină de sânge, gemând de durere într-una din camerele de anchetă ale Securității din Pitești...

Era, cu siguranță, nu întâmplător ușa întredeschisă, în momentul când eram dusă eu însămi la anchetă...

Cât de mârșavă înscenare fusese această metodă de intimidare folosită de securiști!...

– „O să pățești ca el, dacă nu spui tot ce știi despre bandiți!”, m-a avertizat securista care mă însoțea... Tatăl meu drag era schingiuit pentru „mila creștină” pe care o arătase luptătorilor pentru libertate din Munții Făgăraș...

Îmi revin greu din gânduri...

„Înaltul vicar” se uită îndelung spre mine și mă trimite, apoi, la Casa de pensii a Bisericii Ortodoxe Române...

Așadar, de la Ana la Caiafa, pe căile sinuoase ale birocrăției bisericești!...

Când am ajuns acolo, m-a întâmpinat un ins infatuat, care mi-a spus de la început că a primit, prin telefon, ordin de la „părintele vicar” să nu-mi rezolve favorabil cererea, fiindcă – după cum susținea el neconvingător – Casa de pensii fusese organizată ulterior execuției tatălui meu și că, în consecință, nu se poate apela, sub nici o formă, la serviciile acesteia...

Precum Pillat din Pont, cei de la Patriarhia Română se spălau pe mâini, neimplicându-se în sperata rezolvare a drepturilor unui preot martir, căzut în lupta pentru apărarea sfântă a credinței strămoșești tot mai amenințate de către propagandiștii zeloși ai unei ideologii demolatoare de biserici...

Preoți și „preoți”!...

Unii aserviți regimului comunist, slujind cu atâta devotament Cezarului vremelnic și nu Dumnezeuului cel Atotputernic!...

TRIBUTUL DE SUFERINȚĂ AL NEAMULUI MEU

De peste trei decenii, încerc să-mi descarc această povară de neimaginat a suferințelor îndurate în detenție celor care îmi sunt apropiați sufletește...

Aceleași întrebări supărător de vii reveneau obsedant pe buzele tuturor: „-Te-au bătut ?!”; „-Cine te-a anchetat la Securitate ?!”; „-Cum se comportau torționarii ?!” ...

Toate întrebările acestea și multe altele mă făceau să re trăiesc calvarul suferințelor încercate în temnițele comuniste...

Evocam, destul de des, tâlcul parabolei „Bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr”...

Mântuitorul nu l-a nominalizat pe acesta; i-a zis, doar „nemilostiv”, și i-a lăsat pe toți care aveau inima împietrită să se simtă asemenea lui, pe când numele săracului Lazăr a dăinuit peste veacuri în conștiințele credincioșilor...

Nu atât durerea fizică ne înspăimânta, nu!...

Uneori, ea te făcea mai curajos, mai plin de încredere în tine și, poate, mai iertător cu torționarii din „gulagul” românesc!...

Numele lor nu merită să fie rostite, pentru că, deseori, o revoltă interioară nu ar putea fi ușor înăbușită, te-ar face să izbucnești în blesteme, ori chiar să încerci necugetat să te răzbuni...

Din neamul nostru, au supraviețuit „ciumei roșii” doar câțiva!... Ceilalți din neam au îndurat chinuri de neîndurat, batjocoriri de nesuportat, au căzut sub gloanțele călăilor, neclintiți în credința lor:

- Ioan Gh. Constantinescu, tata, preot cărturar și slujitor devotat al bisericii din Poenărei
- condamnat la moarte și executat la Jilava, în 18 iulie 1959;
- Justina Constantinescu, mama - un exemplu remarcabil de demnitate - condamnată la 15 ani de muncă silnică și 5 ani de degradare civică;
- Iuliana Constantinescu-PREDUȚ, eu, fiica lor, condamnată la 12 ani muncă silnică și 5 ani

de degradare civică;

- Maria Gh. Popescu, sora mamei, condamnată la 10 ani muncă silnică;
- Gheorghe Popescu, distins învățător în satul Poenărei – condamnat la moarte și executat la Jilava, în 18 iulie 1959;

- Gheorghe Gh. Popescu, fiul lor, student la Geologie – condamnat la 10 ani muncă silnică;
- Alexandru V. Marinescu, bacalaureat, ginerele lor – condamnat la 20 de ani muncă silnică;

- Nicolae Andreescu, preot paroh în Nucșoara – condamnat la moarte și executat la Jilava, în 18 iulie 1959; căsătorit cu nepoata mamei:

- Maria Andreescu, condamnată la 15 ani muncă silnică...

Această atât de tristă înșiruire a pătimirii neamului nostru s-ar putea întregi cu numele unor rude mai apropiate sau mai îndepărtate, care s-au jertfit, sau au avut demnitatea și curajul, într-o vreme prea tulbure și prea chinuitoare pentru români, să-și ridice glasul împotriva aberantului regim comunist totalitar...

Dintre cei pomeniți aici, n-am mai rămas în viață decât eu și Alexandru Marinescu, iar mormintele eroilor din neam executați la Jilava nu le-am descoperit încă, măcar, pentru a le putea aprinde creștinește, la căpătâiul lor, o lumânare!...

Mi-a fost atât de greu să deschid tainicul sertar al suferințelor mele din surghiun!...

Este prea adânc ascuns în inimă și mult prea chinuitor să mai pot umbla vreodată la el!...

Și chiar dacă toate aceste intense trăiri de atunci le-aș răscoli, nu le-aș putea reda, totuși, acum, cu aceeași acuratețe, fiindcă nu s-ar mai înțelege exact dramatismul împrejurărilor prin care am trecut și nici tăria de nespus cu care noi le-am înfruntat!...

Ce rost mai au reținerile unor scene incredibile din detenție ?!... Pentru a ne perpetua osânda ?!...

Cuvintele par mult prea sărace, iar uitarea, care se așterne o dată cu scurgerea necruțătoare a vremii, culege, din imensa suferință, numai durerea încă atât de vie!...

„VINOVĂȚIA A FOST CERT STABILITĂ”

Retrăiesc cu multă durere și fără speranțe, cumplitele noastre suferințe din închisori... Mai ales, după primirea năucitorului răspuns la memoriul adresat Parchetului General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, prin care solicitam anularea juridică a sentințelor de condamnare ale tatălui meu, mamei mele și, implicit, a mea – sentințe pe care le consider nedrepte, iar „avantajele” de care „beneficiem” după atâta paradă de „democrație post-decembristă” sunt, încă, extrem de trunchiate...

Iată, așadar, stupefianta adresă din 3 februarie 1995 a Parchetului General tributar și acum „idealurilor comuniste”:

Către Constantinescu-Preduț Iuliana ,

„Urmare memoriului dvs. adresat P.G.C.S.J., vă facem cunoscut că, examinându-se cauza la care vă referiți, nu s-au constatat motive pentru declararea recursului în anulare, întrucât vinovăția a fost cert stabilită, iar pedeapsa – aplicată în limitele prevăzute de lege.

Procuror șef, (ss) indescifrabil”

STEA POLARĂ: CREDINȚA!

În iadul închisorilor comuniste, singura noastră rază de nădejde a fost credința!...

!Credința deplină în Bunul și Atotputernicul Dumnezeu și în dreptate!...

Credința în viitorul de libertate al poporului nostru împilat de comuniștii fără de neam și fără de țară!...

Credința a fost flacăra veșnic vie care ne-a luminat sufletele în beznă închisorilor...

Credința a fost miracolul divin care a smuls cătușele deznădejdiei ținute pe speranțele noastre în lungă noapte a detenției...

Credința noastră veșnic vie ne-a mântuit!...

Dumnezeule, ajută-ne să ne-o păstrăm curată, pentru că, fără credință – această strălucitoare stea polară a unei căi demne în viață – rămânem, pentru totdeauna, pierduți în deznădejde!...

...În lungă și apăsătoare noapte a detenției, deși încătușată, speranța în lumina nestinsă a adevărului a învins suferința, iar visul de a trăi în libertate ne-a întărit credința că nu vom fi înfrânți prin teroare...

De aceea, inspiratele versuri ale poetului martir muscelan Radu Gyr – pentru multiplicarea și răspândirea căroră tatăl meu a fost acuzat, printre altele, la proces – exprimă miracolul rezistenței noastre spirituale în crunta confruntare cu suferințele îndurate în cumplitele temnițe ale regimului comunist totalitar:

„Nu ești înfrânt, atunci când sângeri,

nici ochii când în lacrimi ți-s!...

Adevăratele înfrângeri

sunt renunțările la vis!...”

ÎN LOC DE POSTFAȚĂ

Cu sacrificiul retrăirii lor, autoarea mărturisește situațiile-limită, uneori, greu de închipuit, prin care a trecut în anii 1959-1964, fiind, atunci, o tânără absolventă de Filologie, abia căsătorită, care avea să nască, în detenție, o fetiță, profetic botezată „Libertatea”...

Acum, mamă a două fiice și bunică a 3 nepoți, își descrie tulburătoarele amintiri cu firească sinceritate și finețe psihologică, dar, mai ales, cu o anumită detașare a acelor rari oameni, cărora anii de cruntă și nedreaptă suferință – în loc să-i înrăiască sau să-i distrugă – le conferă o toleranță aproape Cristică, a învingătorilor de Destin, oricare ar fi fost acesta.

Mănunchiul de «Speranțe încătușate» are, astfel, valoarea unui document istoric. „Trăit și suferit” al acelei vremi, scris acum de Doamna Iuliana Constantinescu-Preduț, poate un caz unic în memorialistica detenției la noi, scrisă îndeobște de bărbați.

Stilul în care a fost conceput acordă acestui document autobiografic și valența unui „imn” izvorât din durere îngemănată cu speranță, închinat virtuților esențiale, arhetipale ale neamului nostru, mai puțin evidente, poate, azi, dar, credem, perene în istoria noastră: omenia și solidaritatea în momentele de cumpănă majore, tăria de caracter, credința în Dumnezeu și speranță, niciodată ucise.

De fapt, această cărticică se vrea un îndemn adresat tinerei generații, mai ales, adolescentelor și tinerelor femei ale acestei țări – ca, prin cunoașterea și neuitarea „umbrelor” trecutului să evite repetarea tragediei lor, ca o garanție pentru viitorul mai senin, al copiilor lor – primele generații de români ai secolului ce bate la ușă...

Pentru că trăim cu adevărat atât cât și alții viețuiesc în noi și vom supraviețui cât vom trăi încă, în ceilalți!...

Pitești, 2000

Dr. Cinel Mărtoiu

NOTA BIOGRAFICĂ

IULIANA PREDUȚ CONSTANTINESCU

S-a născut la 16 iunie 1929, în satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muscel.

Studii: Școala primară Poenărei; Liceul de fete Câmpulung-Muscel și Liceul „Principesa Elena” din Brașov; Facultatea de Istorie a Universității București.

Profesoară de istorie și limba franceză la Școala generală Cobadin, regiunea Dobrogea, de unde a fost arestată la 21 iunie 1958, deși era gravidă în luna a șaptea; condamnată la 12 ani de muncă silnică pentru „infracțiunea de omitere de denunț” a membrilor Grupării de partizani «Haiducii Muscelului». A născut, la 18 septembrie 1958, în Închisoarea Văcărești, o fetiță, Libertatea-Justina.

Părinții Iulianei: preotul Ioan Constantinescu din Poenărei a fost condamnat și executat la Închisoarea Jilava [1959], iar mama sa, Justina Constantinescu, a îndurat ani grei de detenție, ambii fiind acuzați de „participare la Rezistența armată anticomunistă de pe versanții sudici ai Munților Făgăraș”.

A publicat volumul memorialistic «Speranțe încătușate» [1999, reeditat 2000], în care evocă infernul detenției sale în închisorile comuniste de la: Pitești, Văcărești, Jilava, Miercurea Ciuc, Arad, Oradea. Textul volumului este postat integral pe site-ul „Breviar pentru procesul comunismului” al Fundației Academia Civică: www.memorialsighet.ro

S-a stins din viață la 1 octombrie 2002, în Poenărei.

Notă biografică întocmită de prof. Grigore Constantinescu, fratele Iulianei Preduț